

نقش آموزش در تقویت اخلاق و رفتار حرفه ای

علی صابری

پژوهشگر ، sharemjazi@gmail.com

چکیده

پرورش انسان ها هدف و وظیفه هر مکتب اخلاقی و دینی است ماهیت تربیت به دلیل نوع خصوصیات انسانی و نیز نوع ساختار جامعه و همچنین شیوه زندگی افراد با یکدیگر امری ضروری است در شاخه های علوم انسانی چون جامعه شناسی ، روانشناسی ، علوم تربیتی ، اخلاقی و دینی این شیوه های پرورشی و تربیتی بیان می شوند و دستورات و قوانین اخلاقی و رفتاری برای تربیت صحیح افراد معین می شود . هیچگاه نباید افراد و جوامع نسبت به مسائل تربیتی و آموزشی کم توجهی نشان دهند چرا که عوارض و آسیب هایی که در این بی توجهی نصیب فرد و جامعه می شود می تواند باعث سقوط و انحراف انسان ها . جوامع از مسیر درست شود از این جهت است که مکاتب تربیتی و دینی مسئله تربیت و پرورش را هدف اساسی خود نامیده اند و بیان کرده اند که در راستای تربیت و آموزش صحیح است که افراد به ماهیت خود پی می برند و می توانند رشد و اعتلا یافته و زندگی مطلوبی داشته باشند .

واژه های کلیدی

اخلاق و رفتار حرفه ای ، آموزش و پرورش ، جامعه شناسی

مقدمه

هر نوع علم و دانشی که اصول انسانی را پذیرفته و به ارزش های انسانی توجه دارد و اخلاق را بخشی از وظیفه علم می داند می تواند برای جامعه و فرد مفید باشد یعنی هدف علم نیز نباید مغایر با اصول اخلاق و تربیت باشد در اینصورت دانش درست همسو با تربیت و پرورش تعریف خواهد شد . و در اخلاق حرفه ای باید این فرامین و دستورات به طوری کاربردی بیان و اجرا شوند که ماهیت درست اخلاق نشان داده شود و بتواند نهادهای جامعه و افراد را متاثر سازد . اگر شیوه ها و برنامه های تربیتی و آموزشی نتوانند وظیفه اصلاح و پرورش را درست انجام دهند برنامه هایی نامناسب و بی اعتبار هستند و یک برنامه تربیتی غیر حرفه ای خوانده می شوند پس در اخلاق و تربیت حرفه ای الگو و ساختارهایی تعریف می شود که مبنا و ماهیت سازنده و درستی دارند .

بیان مساله

اگر سیستم های جامعه و نهادهای حاکم و مسئول به شیوه ای درست توانایی اداره کردن را ندارند و محیط های اجتماعی ، ارتباطات و تعاملات سالم و استاندارد نیستند علت نداشتن اخلاق کاری است . انسان به عنوان عنصر اصلی و اساسی در روند فعالیت های اجتماعی است و مسائل تربیتی و اخلاقی هم برای انسان مطرح می شود پس برای داشتن اخلاق حرفه ای باید خصوصیات افراد شناخته شود و عوامل تاثیر گذار در روند تربیت انسان ها ، چون عنصر و عامل ماهیت دادن به این برنامه های اخلاقی انسان است و بدون داشتن فردی رشد یافته و دانش پذیر نمی توان ساختارهای اخلاقی را در جامعه شکل داد . از آن جهت که داشتن اخلاق حرفه ای در عصر حاضر امری مهم است که پیامدهای آن جامعه و افراد را تحت تاثیر قرار می دهد و همچنین بی توجهی به آن عوارض و آسیب های اجتماعی و فردی دارد لذا تعریف اخلاق و رفتار حرفه ای و ارائه راهکار و برنامه در این زمینه امری ضروری است .

طرح مساله

رشد رفتاری باعث شکل گرفتن رفتارهای نوینی در نهادهای جامعه شده است یعنی اگر جامعه را یک نهاد بنامیم که با یک سیستم اجتماعی اداره می شود این سیستم باید هم از لحاظ دانش و تخصص و هم از نظر اخلاقی و رفتاری در وضعیت ایده آلی باشد تا سایر بخش های جامعه وظیفه خود را درست انجام دهند یعنی مبتنی بر الگوهای رشد یافته اخلاقی عمل کند . برای شکل گیری رفتار حرفه ای در جامعه مثلا آموزش و پرورش اهمیت ویژه ای دارد اینکه نظام آموزشی جامعه چه راهکارها و برنامه هایی را برای اعتلای فرهنگ اخلاقی و دینی دارد طبعا با متفاوت بودن فرهنگ و نظام های اجتماعی در جوامع مختلف ، ارائه شیوه حرفه ای از اخلاق و رفتار نیازمند آگاهی و تخصص است تا مهارت های اخلاقی و رفتاری را در جامعه ایجاد شود و همسو با آن مسیر اعتلا و رشد جامعه شکل بگیرد .

تعریف اخلاق و رفتار

در علم اخلاق هدف شناخت ارزش ها ، خوبی ها و محسنات است بیان کننده راه کسب فضائل و درستی ها . در واقع اخلاق به مانند یک فرهنگ صحیح اصلاحی و تربیتی مفهیمی را به عنوان ارزش و